

TÜSİAD
YÖNETİM KURULU BAŞKANI
ÜMİT BOYNER'İN
“DÜŞÜK KARBONLU GELECEĞİN FİNANSMANI”
KONFERANSI
AÇILIŞ KONUŞMASI

05 Mayıs 2011

Hyatt Regency Otel, İstanbul

TÜSİAD AVRUPA İŞ DÜNYASI KONFEDERASYONU (BUSINESSEUROPE) ÜYESİDİR

İstanbul: Meşrutiyet Cad. No: 46 Tepebaşı 34420 İstanbul –Türkiye
Ankara: İran Cad. No:39/4 Gaziosmanpaşa 06700 Ankara- Türkiye
Brüksel: 13. Avenue des Gaulois, 1040 Brussels-Belgium
Washington D.C.: 1250 24th Street, N.W., Suite Nr. 300, Washington D.C.20037-USA
Berlin: Märkisches Ufer, 28 Berlin 10179 Germany
Paris: 33, Rue de Galilée 75116 Paris France

Tel: +90 (212) 249 19 29
Tel: +90 (312) 468 10 11
Tel: +32 (2) 736 40 47
Tel: +1(202) 776 77 70
Tel: +49 (30) 288 786 300
Tel: +33 (1) 44 43 55 35
www.tusiad.org

Faks: +90 212 249 13 50
Faks: +90 (312) 428 86 76
Faks: +32 (2) 736 3993
Faks: +1 (202) 776 77 71
Faks: +49(30) 288 786 399
Faks: +33 (1) 44 43 55 46

e-mail: tusiad@tusiad.org
e-mail: ankoffice@tusiad.org
e-mail: bxloffice@tusiad.org
e-mail: usoffice@tusiad.us
e-mail: berlinoffice@tusiad.org
e-mail: parisoffice@tusiad.org

Sayın Misafirler,

Değerli basın mensupları,

Hepinize hoş geldiniz diyor ve saygıyla selamlıyorum.

TÜSİAD olarak iklim değişikliği konusunu yoğun bir çalışmayla takip ediyor ve hem özel sektöre, hem de kamuya yönelik faaliyetler yürütüyoruz.

Bölgesel Çevre Merkezi REC Türkiye ile İklim Platformunu bu faaliyetlerimiz doğrultusunda, 2012 sonrası oluşacak yeni küresel iklim değişikliği rejiminde, Türkiye'nin oluşturacağı yeni ekonomik modelin hazırlanmasına katkı sağlama hedefi ile oluşturduk. TÜSİAD ve İklim Platformu olarak Türkiye'de, enerji verimliliği, yenilenebilir enerji, düşük karbon teknolojilerinin yaygın kullanımı, çevre dostu ürün arzı ve sürdürülebilir işletme anlayışını desteklemeye devam edeceğiz.

Gelişmişlik düzeyini Avrupa Birliği ülkeleri ortalamasına çıkarmayı hedefleyen Türkiye ilerleyen dönemde sürdürülebilir yüksek büyüme ihtiyacı ve düşük karbonlu ekonomiye geçiş arasındaki zorlu ilişkiyi iyi yönetmesi gerekecek. Enerji bileşimini daha az karbon yoğun hale getirmek için çabalarırken, büyüme hedeflerimiz enerji talebini artıracak ve enerjide belirli seçimler yapmamız gerekecek. Bir yanda enerjide arz güvenliği hedeflerimiz doğrultusunda kullanabileceğimiz yerli kaynaklarımız mevcut, diğer yanda ise daha temiz ancak cari açığımızı artıran kaynaklar var. Enerji ithalatçısı bir ülke olarak maalesef bu mücadele birbiriyle çelişen amaçları bünyesinde barındırıyor ve başarması görüldüğünden daha zor. Türkiye'nin rekabetçi bir şekilde dünya ekonomileri arasındaki yerini alması, yeni rejime geciste gerekli temiz teknolojiye yapacağı yatırımlar için uygun koşullarda finansman sağlayabilmesine bağlı. Bu doğrultuda, Enerji Bakanımız Sayın Taner YILDIZ'ın da ifade ettiği gibi büyüme ile beraber artacak olan enerji talebimizi karşılamak için önümüzdeki 10 yılda 200 milyar doların üzerinde yatırımı gerçekleştirmek durumundayız.

Bu doğrultuda, orta ve uzun vadede karbon emisyonlarını görece azaltarak büyümek zorunda olacağımız bir döneme giriyoruz. Burada özel sektörün karşısına Türkiye'nin uluslararası iklim rejimindeki konumuna paralel özel bir durum ortaya çıkıyor. Türkiye, İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi'nde gelişmiş ülkelerle birlikte Ek-1'de yer alan bir ülke. İlk taahhüt dönemi 2012 yılında sona ermesi planlanan Kyoto Protokolüne de bu pozisyonumuz doğrultusunda ve ancak 2009 yılında taraf olabildik. Yani trene geç ve yanlış bir vagonda bindik. Bunun uzantısı olarak da sistemin temelinde yatan ve geçtiğimiz 10 yıllık sürede başta Çin ve Hindistan olmak üzere bu sistemde baştan itibaren doğru konum almış ülkelere büyük bir yatırım ve finansman akımı yöneltlen mekanizmalardan yararlanamıyoruz.

Geldiğimiz nokta itibariyle Türkiye, son birkaç yılda yoğunlaştırdığı müzakere çabalarının etkisiyle gerçekçi konumunu uluslararası çerçevede daha iyi anlatabilmeye başladı. Bu kapsamda Cancun'da kaydettiğimiz ilerlemenin bu yıl Durban'da hukuki çerçeveye yansımaları sağlayabilirsek çok büyük bir kazanç elde etmiş olacağız. Ancak, iyimserlikte temkini de elden bırakmamak gerekiyor. Türkiye'nin uluslararası iklim rejimindeki özel konumu finansman mekanizmalarından yararlanma şekline de yansıtması ihtiyacını unutmaması gerekiyor. Bu nedenle Türkiye olarak iklim değişikliğiyle mücadelede azaltım

(mitigasyon), uyum ve teknoloji sac ayağında hem uluslararası taahhütleri yerine getirmek, hem de 2050 vizyonunda düşük karbonlu ekonomi düzleminde rekabet gücümüzü koruyup ilerletebilmek için ihtiyaç duyacağımız kaynakları kaldıraç etkisi yüksek olacak şekilde tahsis edecek bir finansman modeli oluşturmak durumundayız. Diğer bir deyişle, sistemdeki konumu kendine özgü olan Türkiye'nin, finansman modelini de kendine özgü olarak oluşturması en akılcı yaklaşımdır.

Bu tarz bir modeli oluşturabilecek altyapıya sahip olduğumuzu ve bu doğrultuda bazı avantajlarımız olduğunu hatırlatmak isterim. Öncelikle bankacılık sistemimizin bilgi birikimi, rekabetçi gücü ve gelişmişlik düzeyi, böyle bir modeli rahatlıkla oluşturup işletebilecek güçte. İlk bakışta aleyhimizymiş gibi görünen bir diğer fırsat ise bu yapıya ilk eklemelenen ülkelerden olmamamızdan kaynaklanıyor. “Sonradan gelen avantajı” olarak tanımlayabileceğimiz bu durum, bize geçtiğimiz 10 yıllık sürede şekillenen sistemlerde ortaya çıkan tecrübelerden faydalanma olanağını sağlamakta. Ancak, düzenleme tarafında çok ciddi yenilikler yapmamız ve düşük karbon ekonomisi için yaratacağımız modele özgü biçimde sistemde ciddi değişiklikler yapmamız gerekeceğini bir kez daha vurgulamak istiyorum.

Bu bağlamda, yeni iklim rejiminde başarılı bir finansman modeliyle orta ve uzun vadede rekabet gücünü geliştirmiş bir ülke olabilmek için özellikle kamu politikaları tarafında şu noktalara da dikkat çekmek istiyorum:

- Özel sektör yatırımlarının yenilikçiliğe, düşük emisyon teknoloji ve uygulamalarına yönlendirilmesi için orta ve uzun vadede güçlü bir politika sinyali verilmelidir.
- Düşük karbonlu kalkınmayı destekleyen kamu AR-GE kaynakları özel sektör yenilikçiliğini desteklemek üzere büyük ölçüde artırılmalı ve öncelikli hale getirilmelidir.

Değerli misafirler,

İklim değişikliğine uyum ve emisyon azaltımı için alınacak önlemlerin toplam maliyetinin yaklaşık %85'inin özel sektör tarafından karşılanması beklenmektedir. Bu yatırımların kamu veya özel sektör tarafından gerçekleştirilebilmesi için birincil öncelik olarak özellikle dış kaynaklardan uygun finansman olanaklarının sağlanması gerekmektedir. İkincil öncelik olarak da Türkiye'nin kendi özel durumuna paralel yeni bir finansman modeli geliştirmesi gerekmektedir. Türkiye konumundaki bir ülkenin düşük karbonlu ekonomiye geçişinde böyle bir finansman modelinin oluşturulması ülkemizin “sürdürülebilir kalkınma” hedefleri açısından da elzemdir.

Beni dinlediğiniz için teşekkür ederim.